

отже управління в таких умовах потребує високої кваліфікації від менеджерів, що мають забезпечити максимальну ефективну діяльність підприємств, використовуючи всі можливі інструменти та наявні ресурси і підготуватись до подальшого розвитку подій за різними сценаріями (як швидкого завершення війни, незначних руйнувань та відновлення, так і навпаки).

Література

1. ВВП України за роками. Офіційний сайт незалежної асоціації банків України. URL: <https://nabu.ua/ua/vvp-2.html> (станом на 20.05.2022 р.)
2. Тарасовський Ю. Російські танки на кордоні з Україною не злякали бізнес. Європейська Бізнес Асоціація запитала топменеджерів про «план Б». URL: <https://forbes.ua/news/> (станом на 15.05.2022 р.)

УДК 338

А.О. Касич, д.е.н., професор,

О.В. Ровнягін, магістр

Київський національний університет технологій та дизайну

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Забезпечення управління бізнес процесами в умовах військового стану стало значним викликом для багатьох підприємств фактично в усіх регіонах та переважної більшості секторів економіки. Важливим завданням в таких умовах є забезпечення стійкості реалізації бізнес-процесів та врахування всіх проблем, з якими зіткнулись підприємства.

Метою даного дослідження є ідентифікація дії ключових викликів та перешкод функціонування підприємств в умовах війни, адже подолання цих проблем є важливим не лише для підприємств, а й для економіки країни в

цілому. Розуміння впливу війни на бізнес-процеси дозволить підприємствам адаптуватись до нових умов та забезпечити формування ефективних управлінських рішень. Серед ключових проблем, які найбільшою мірою впливають на діяльність підприємств слід вказати:

1. Неможливість експлуатації матеріальних активів. Ряд областей України знаходяться під обстрілами і сотні підприємств втратили своє майно. В Україні розроблена Програма щодо тимчасового переміщення підприємств. Станом на 5 квітня 1424 підприємств подали заявки на релокацію [1]. Однак не всі підприємства встигли переміститись, ряд підприємств в Донецькій, Луганській, Харківській, Сумській, Чернігівській, Київській областях були знищені та припинили своє існування. Втрата виробничого потенціалу, зниження транспортної, соціальної інфраструктури - все це за оцінками Світового банку може привести до втрати Україною 45,1% ВВП [2].

2. Миттєве розгортання масштабної міграції та скорочення зайнятого персоналу. Понад 12 млн осіб за короткий проміжок часу були переміщені: до 6 млн за кордон та 6 млн стали внутрішньо переміщеними [3]. І хоча переміщені особи переважно були жінки та діти, однак це суттєво вплинуло на зайнятість населення та можливості безперебійно працювати. Як результат на ринку праці України сформувались принципово нові умови, оскільки деякі підприємства були змушені зачинитися або скоротити кількість працевлаштованих співробітників.

3. Інфляційні процеси в економіці, які були зумовлені обмежувальними діями Національного Банку України, перш за все, щодо валютнообмінних операцій [4]. Ці обмеження суттєво вплинули на торговельні операції підприємств, призвели до порушення логістичних ланцюгів та також потребували застосування нових нестандартних рішень.

4. Обмеження фінансових можливостей як держави, так і бізнесу, а отже й виплати заробітної плати. Так, наприклад, за оцінками одного з кадрових порталів України, спад медіальної зарплати у травні становив від 9 до 58 %

залежно від галузі, а серед спеціалістів яким найважче зараз знайти роботу є: юристи, страхувальники, працівники сфери обслуговування, краси та спорту, охоронці, педагоги та науковці, домашній персонал, спеціалісти, які працювали у сфері автомобільного бізнесу [5].

Враховуючи узагальнені вище тенденції та проблеми, що постали перед бізнесом в умовах воєнного стану, вважаємо необхідним імплементацію таких рекомендацій для управління бізнес процесами:

на макрорівні необхідно:

послаблення податкового тиску для бізнесу шляхом відтермінування сплати податків та соціальних внесків;

перегляд валютних обмежень та переліку критичного імпорту;

субсидіювання та надання пільгових кредитів на відновлення робочої діяльності;

реструктуризації та відстрочення сплати кредитів;

покращення механізмів відшкодування ПДВ.

на мікрорівні необхідно:

отримання якісної та достовірної інформації є вагомим складовою прийняття управлінських рішень, що в теперішніх умовах ускладнюється через великий ступінь невизначеності;

надання працівникам можливість працювати дистанційно на підприємства, що зареєстровані та знаходяться в Україні.

Враховуючи наявні дані, які було зазначено, управління бізнесом в умовах воєнного стану стикається з великою кількістю проблем та стає одним із найбільш актуальних питань сьогодення. Їх вирішення дозволить не лише стимулювати та підтримати вітчизняних підприємців, а й підготувати фундамент для подальшого періоду післявоєнної відбудови.

Література

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=c7389f37->

951b-449e-9037-6960b860527f&title=ProgramaRelokatsii-465-

PidprimstvPeredaniDliaTransportuvannia-178-PerevezeniVBezpechniRegioni

2. World Bank. 2022. “War in the Region” Europe and Central Asia Economic Update (Spring), Washington, DC: World Bank. Doi: 10.1596/978-1-4648-1866-0. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

3. Офіційний сайт Агентство ООН у справах біженців [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine/location?secret=unhcrrestricted>

4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

5. Finance.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ru/zarplaty-snizhayutsya-v-bol-shinstve-sfer-cho-proishodit-na-rynke-truda>

УДК 654.15.07:355.24/.27](477)

Гойло Б.Б.

студентка Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана

Батенко Л.П.

канд. економ. наук, професор кафедри менеджменту
Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

В сучасному світі найбільше випробування, що постає перед будь-якою компанією, що знаходиться на території України – воєнний стан в цілому та